

**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖОГОРКУ СОТУНУН
КОНСТИТУЦИЯЛЫК ПАЛАТАСЫНЫН СУДЬЯЛАР
КОЛЛЕГИЯСЫНЫН
АНЫКТАМАСЫ**

Максатбек Мергенбаевич Жорокуловдун өтүнүчүн өндүрүшкө
кабыл алуу жөнүндө

2019-жылдын 2-майы

Бишкек шаары

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясынын төмөнкү курамы: Ч.О. Осмонова, М.Р. Бобукеева, Э.Ж. Осконбаев, сот отурумунун катчысы К.А. Аблакимовдун катышуусу менен жаран М.М. Жорокуловдун өтүнүчүн карап чыгып, төмөнкүлөрдү

Т А П Т Ы:

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына 2019-жылдын 22-мартында М.М. Жорокуловдун «Кыргыз Республикасынын судьяларынын статусу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 28-беренесинин 7-бөлүгүнүн экинчи абзацын Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 16-беренесинин 2-бөлүгүнүн экинчи абзацына, 3-бөлүгүнө, 20-беренесинин 5-бөлүгүнүн 8-пунктуна, 40-беренесинин 1-бөлүгүнө, 94-беренесинин 1-бөлүгүнө карама-каршы келет деп таануу жөнүндө өтүнүчү келип түшкөн.

М.М. Жорокулов өз кайрылуусунда белгилегендей, «Кыргыз Республикасынын судьяларынын статусу жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 4-бөлүгүнө ылайык тартип бузган жосунду жасагандыгы үчүн Судьялар кеңешине караштуу Тартип комиссиясы тарабынан судьяларга карата алдын ала эскертүү, эскертүү, сөгүш берүү түрүндөгү тартип жазалары

колдонулушу мүмкүн. Ал эми аталган конституциялык Мыйзамдын ошол эле беренесинин 7-бөлүгүнүн экинчи абзацына ылайык бул тартип жазаларды судьяларга карата колдонуу жөнүндө Тартип комиссиясынын чечимдери даттанууга жатпайт.

Кайрылуу субъектинин пикири боюнча, талашылып жаткан ченем судьяга карата тартип жазасын колдонууга себеп болгон, анын процесстик иш-аракеттеринин мыйзамдуулугун жана тууралыгын далилдөө үчүн судьялардын Тартип комиссиясынын чечимине даттануу менен сотко кайрылуу укугун чектеп, аларды башка жарандарга карата тең эмес абалга коюуда, демек алар кызматтык абалы боюнча кодуланышууда.

Бул, арыздануучу белгилегендей, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 16-беренесинин 2-бөлүгүнүн экинчи абзацында каралган кодулоого тыюу салуу жана ошол эле берененин 3-бөлүгүндө белгиленген теңдик принциптерине карама-каршы келет.

Андан тышкары, өтүнүчтө белгиленгендей, Конституциянын 20-беренесинин 5-бөлүгүнүн 8-пунктуна ылайык соттук коргонуу укугу эч чектелүүгө тийиш эмес жана абсолюттук мүнөзгө ээ, андыктан бул укук кайсы бир адамдардын тобуна карата чектелиши мүмкүн эмес.

М.М. Жорокуловдун пикири боюнча, бул жагдай судьялардын Тартип комиссиясынан көз каранды болуусуна алып келет. Анткени, судьянын алдын ала эскертүү, эскертүү, сөгүш берүү түрүндөгү тартип жазаларын колдонуу менен тартип жоопкерчилигине тартылганы негиз болуп, ага карата ээлеген кызмат ордуна мөөнөтүнөн мурда бошотуу тартип чарасы колдонула турган болсо, судья Тартип комиссиясынын бул чечимине сотко даттанганы менен, мурда кодулган тартип жазасы сот тарабынан ишти кароодо Тартип комиссиясынын чечиминин негиздүүлүгүнө далил катары колдонулуп, судьялардын алдын ала эффективдүү соттук коргонуу укугу чектелүүдө.

Ошентип, кайрылуу субъектинин айтымында, талашылып жаткан ченем судьялар көз карандысыз жана Конституцияга жана мыйзамдарга гана баш ийет

деп белгиленген Конституциянын 94-беренесинин 1-бөлүгүнө да карама-каршы келет.

Жогоруда баяндалгандын негизинде, арыздануучу талашылып жаткан ченемди конституциялуу эмес деп таанууну суранууда.

Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы кайрылууну жана ага тиркелген материалдарды изилдеп чыгып, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 2-бөлүгүнүн негизинде текшерүү жүргүзгөн судья Ч.О. Осмонованын маалыматын угуп, төмөнкү тыякка келди.

«Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 24-беренесине ылайык конституциялык Мыйзамдын талаптарына жооп берүүчү өтүнүч таризиндеги кайрылуу Конституциялык палатада каралуучу иштин себеби болуп эсептелет.

Келтирилген материалдардан «Кыргыз Республикасынын судьяларынын статусу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 28-беренесинин 7-бөлүгүнүн экинчи абзацынын Кыргыз Республикасынын Конституциясына ылайык келүүсү жөнүндөгү маселеде пайда болгон күмөндүүлүк, бул ишти конституциялык сот өндүрүшүнүн алкагында кароо үчүн негиз болуп эсептелет.

Ошону менен бирге, арыздануучу келтирген кайрылууда талашылып жаткан ченемдин Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 94-беренесинин 1-бөлүгүнө ылайык келүүсү боюнча укуктук күмөндүүлүктүн болуусун тастыктаган тийиштүү укуктук негиздеме жок.

Баяндалганды эске алуу менен, М.М. Жорокуловдун «Кыргыз Республикасынын судьяларынын статусу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 28-беренесинин 7-бөлүгүнүн экинчи абзацын Кыргыз Республикасынын Конституциясынын жогоруда аталган ченемине ылайык келүү бөлүгүндө конституциялуулугун текшерүү тууралуу талабы өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартууга жатат.

Калган бөлүгүндө М.М. Жорокуловдун өтүнүчү «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 20, 21, 24, 25, 26-беренелеринин талаптарына жооп берет.

Жогоруда аталган тыянактардын негизинде, «Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасы жөнүндө» конституциялык Мыйзамдын 28-беренесинин 2, 5-бөлүктөрүн жетекчиликке алып, Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасынын судьялар коллегиясы

А Н Ы К Т А Д Ы:

1. Максатбек Мергенбаевич Жорокуловдун өтүнүчү «Кыргыз Республикасынын судьяларынын статусу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 28-беренесинин 7-бөлүгүнүн экинчи абзацын Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 16-беренесинин 2-бөлүгүнүн экинчи абзацына, 3-бөлүгүнө, 20-беренесинин 5-бөлүгүнүн 8-пунктуна, 40-беренесинин 1-бөлүгүнө карама-каршы келет деп таануу жөнүндө бөлүгүндө өндүрүшкө кабыл алынсын.

2. Өтүнүчтү «Кыргыз Республикасынын судьяларынын статусу жөнүндө» Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 28-беренесинин 7-бөлүгүнүн экинчи абзацын Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 94-беренесинин 1-бөлүгүнө карама-каршы келет деп таануу жөнүндө бөлүгүндө өндүрүшкө кабыл алуудан баш тартылсын.

3. Аныктама Кыргыз Республикасынын Жогорку сотунун Конституциялык палатасына даттанылышы мүмкүн.

Судьялар коллегиясы:

Ч.О. Осмонова

М.Р. Бобукеева

Э.Ж. Осмонбаев